

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 2To/88/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3714010322
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 03. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Patrik Príbelský, PhD.
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2016:3714010322.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Patrika Príbelského PhD. a členov senátu JUDr. Jozefa Janíka a JUDr. Petra Tótha, v trestnej veci proti obžalovanému X. B., nar. XX.XX.XXXX v U., trvale bytom P. X., Q. XX/X, vedenej pre prečin podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 2 Tr. zákona v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Tr. zákona, o odvolaní obžalovaného proti rozsudku Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 11.03.2015, sp. zn. 1T/66/2014-373, na verejnom zasadnutí konanom dňa 03. marca 2016, takto

r o z h o d o l :

Podľa § 321 ods. 1 písm. d) Tr. por. z r u š u j e s a napadnutý rozsudok v celom rozsahu.

Na podklade § 322 ods. 3 Tr. por. sa obžalovaný

X. B. - nar. XX.XX.XXXX v U., bytom P. X.,
Q. XX/X, okr. Z.

podľa § 285 písm. a/ Tr. por.

o s l o b o d z u j e

spod obžaloby Okresného prokurátora v Považskej Bystrici pod sp. zn.: Pv 270/12/3306-59, zo dňa 29.07.2014, pre skutok právne posúdený ako prečin podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 2 Tr. zákona v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Tr. zákona na tom skutkovom základe, že

potom, čo v presne nezistenom čase v mesiaci december v roku 2011 v Lednických Rovniach sa s D. X. ústne dohodol, že mu zabezpečí prácu v jeho reštauračnom zariadení v Lednických Rovniach, dňa 06.12.2011 pod zámienkou vybavenia potrebných dokladov súvisiacich so zabezpečením práce a ich overenia pred notárom, zaviezol D. X., ktorý bol v tom čase pod vplyvom alkoholu, do Bánoviec nad Bebravou, kde mu dal podpísať kúpnu zmluvu zo dňa 05.12.2011, predmetom ktorej bol predaj nehnuteľnosti vo vlastníctve D. X., nachádzajúcej sa v Lednických Rovniach, okres. Púchov, zapísanej na LV č. XXX, a to bytu č. X na 2. poschodí vchodu č. X bytového domu s.č. XXX a príslušného podielu na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu, v hodnote 19911,04 Eur, obvinenému ako kupujúcemu a tiež plnomocenstvo, ktorým D. X. splnomocnil X. B. na prevzatie rozhodnutia o povolení vkladu a prijímanie doručovaných písomností súvisiacich s podaným návrhom na vklad Kúpnej zmluvy zo dňa 05.12.2011, hoci D. X. nemal úmysel predat' uvedený byt obv. B., nakoľko tento už dňa 30.11.2011 na základe kúpnej zmluvy predal A. K. za sumu 20000,-€ pričom týmto konaním obv. X. B. D. X. nespôsobil žiadnu škodu, pretože jeho vklad vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností k uvedenej nehnuteľnosti, doložený obvineným dokladmi, o existencii ktorých D. X. nemal žiadnu vedomosť, bol rozhodnutím Správy katastra Púchov zamietnutý,

pretože nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý je obžalovaný stíhaný.

o d ō v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom Okresný súd Považská Bystrica (ďalej len súd I. stupňa) uznal obžalovaného X. B. za vinného zo spáchania prečinu podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 2 Tr. zákona v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Tr. zákona, na tom skutkovom základe, že

potom, čo v presne nezistenom čase v mesiaci december v roku 2011 v Lednických Rovniach sa s D. X. ústne dohodol, že mu zabezpečí prácu v jeho reštauračnom zariadení v Lednických Rovniach, dňa 06.12.2011 pod zámienkou vybavenia potrebných dokladov súvisiacich so zabezpečením práce a ich overenia pred notárom, zaviezol D. X., ktorý bol v tom čase pod vplyvom alkoholu, do Bánoviec nad Bebravou, kde mu dal podpísať kúpnu zmluvu zo dňa 05.12.2011, predmetom ktorej bol predaj nehnuteľnosti vo vlastníctve D. X. , nachádzajúcej sa v P. X., okres. Z. , zapísanej na LV č. XXX, a to bytu č. X na 2. poschodí vchodu č. X bytového domu s.č. XXX a príslušného podielu na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu, v hodnote 19911,04-Eur, obvinenému ako kupujúcemu a tiež plnomocenstvo, ktorým D. X. splnomocnil X. B. na prevzatie rozhodnutia o povolení vkladu a prijímanie doručovaných písomností súvisiacich s podaným návrhom na vklad Kúpnej zmluvy zo dňa 05.12.2011, hoci D. X. nemal úmysel predat' uvedený byt obv. B., nakoľko tento už dňa 30.11.2011 na základe kúpnej zmluvy predal A. K. za sumu 20000,-€ pričom týmto konaním obv. X. B. D. X. nespôsobil žiadnu škodu, pretože jeho vklad vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností k uvedenej nehnuteľnosti, doložený obvineným dokladmi, o existencii ktorých D. X. nemal žiadnu vedomosť, bol rozhodnutím Správy katastra Púchov zamietnutý.

Súd I. stupňa za to uložil obžalovanému podľa § 221 ods. 2, § 38 ods. 2, ods. 4, § 37 písm. m), § 42 ods. 1 Tr. zák. súhrnný trest odňatia slobody v trvaní 30 mesiacov, ktorého výkon podľa § 49 ods. 1 písm. a) Tr. zákona odložil a podľa § 50 ods. 1, § 51 ods. 1 Tr. zákona mu určil skúšobnú dobu 3 roky, za súčasného uloženia probačného dohľadu počas skúšobnej doby. Podľa § 61 ods. 1, ods. 2 Tr. zákona tiež obžalovanému uložil trest zákazu činnosti riadiť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu v trvaní 2 roky a podľa § 42 ods. 2 Tr. zákona súd zrušil výrok o treste z trestného rozkazu Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. OT/87/2013 zo dňa 10.11.2013, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce.

Uvedený rozsudok napadol ihneď po vyhlásení obžalovaný vo voči všetkým výrokom.

V písomných dôvodoch odvolania uviedol, že D. X. mu sám ponúkol, či nechce kúpiť jeho byt s tým, že on by tam dožil. Túto ponuku mu neustále opakoval. On žiadnu pracovnú ponuku X. nesľuboval. Sám X. toto potvrdil. Vypovedal, že trestné oznámenie ho prinútil podať K., nikdy K. byt nemienil predat'. X. bol naučený, čo má vypovedať, bol pod tlakom vyšetrovateľa. Znalec MUDr. Hastík potvrdil, že X. by bol schopný byt ponúknuť komukoľvek.

Navrhol preto, aby krajský súd napadnutý rozsudok zrušil a aby sám rozhodol tak, že ho spod skutku oslobodí.

Prokurátor sa k odvolaniu vyjadril tak, že rozsudok považuje za správny a zákonný a preto navrhol odvolanie obžalovaného zamietnuť.

Verejně zasadenie na rozhodnutie o odvolaní bolo vykonané v neprítomnosti poškodeného a jeho splnomocnenkyne, ktorí o takýto postup výslovne požiadali.

Na verejnom zasadení odvolacieho súdu zástupca krajského prokurátora uviedol, že navrhuje odvolanie obžalovaného ako nedôvodné zamietnuť.

Obhajkyňa navrhla, aby krajský súd napadnutý rozsudok zrušil a aby sám rozhodol tak, že s poukazom na zásadu in dubio pro reo obžalovaného spod obžaloby oslobodí. Poukázala tiež na to, že pravosť kúpnej zmluvy medzi obžalovaným a poškodeným nebola nikdy nikým napadnutá.

Obžalovaný sa k návrhu obhajkyne pripojil.

Krajský súd ako súd odvolací, na základe riadne a včas podaného odvolania podľa § 317 odsek 1 Trestného poriadku preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Neopomenul pritom skúmať, či vec neobsahuje chyby odvolaním nevytýkané, ktoré by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 odsek 1 Trestného poriadku a dospel k záveru, že odvolanie obžalovaného je dôvodné.

V danej veci je potrebné upriamiť pozornosť na to, že výpoveď poškodeného D. X. je pre posúdenie viny, resp. nevinu obžalovaného kľúčová, poškodený je kľúčovým svedkom a jeho výpoveď je v podstate jediným priamym usvedčujúcim dôkazom.

Napokon aj z odôvodnenia napadnutého rozsudku je zrejmé, že súd prvého stupňa záver o vine obžalovaného postavil takmer výlučne na výpovedi D. X..

Z vykonaného dokazovania v prípravnom konaní a na hlavnom pojednávaní je však zrejmé, že D. X. je z hľadiska osobnostných vlastností svedkom značne nedôveryhodným, čím podstatne klesá vierohodnosť záverov postavených na jeho výpovedi.

Ako vyplýva i zo záverov znaleckého posudku MUDr. Hastíka a MUDr. Lonckovej na č.l. 108-130 vyšetrovacieho spisu, osobnosť D. X. je simplexná, s nízkym vedomostným fondom. Je submisívny a v závažnejších životných situáciách sa necháva viesť inými. Je ľahko manipulovateľný okolím. Je u neho prítomná mentálna retardácia v pásme strednej debility. Jeho osobnosť je depravovaná dlhodobým požívaním alkoholu. To vo významnej miere znižuje jeho schopnosť úplne a správne vnímať sledované a prežité udalosti, zapamätať si ich a tieto následne správne a vierohodne reprodukovať. Pokiaľ mení popis jednotlivých detailov, časovú lokalizáciu a ich súvis, vyplýva to z jeho mentálneho deficitu. Je schopný konať i proti svojej vôli.

Samotný D. X. vo svojich výsluchoch uviedol, že už v čase podpisovania kúpnopredajnej zmluvy s obžalovaným bol pod vplyvom alkoholu. Podľa neho si neuvedomoval, čo podpisuje. Zarážajúce však je, že po podaní trestného oznámenia pred advokátom JUDr. Ing. Ľubošom Mahdoňom so sídlom v Žiline dal vyhlásenie, že obžalovanému byt skutočne dobrovoľne predal. Neskôr tvrdil, že vyhlásenie podal pod nátlakom a vplyvom alkoholu a že si uvedomoval čo robí. Kým teda prvýkrát si pred notárom neuvedomil čo podpisuje a nebol si vedomý dôsledkov, tak druhý krát pred advokátom vlastne vedel čo robí, bol si vedomý dôsledkov, avšak konal pod nátlakom. Je prinajmenej zvláštne, že v určitých momentoch sú kognitívne schopnosti svedka poškodeného akoby vymiznuté, kým v iných momentoch si uvedomuje čo robí a tiež dôsledky svojho konania.

Je potrebné poukázať i na skutočnosť, že z výpovedí ostatných svedkov ako i z ostatných vykonaných dôkazov síce vyplynulo, že poškodený D. X. si v minulosti (resp. jeho matka) dohodol s rodinou K. predaj bytu v jeho vlastníctve, avšak to, čo sa malo udiť dňa 06.12.2011 je (a môže byť výlučne) popisované len vzájomne si odporujúcimi výpoveďami obžalovaného a poškodeného.

Vzhľadom na výpoveď poškodeného a závery znaleckého posudku znalcov z odboru psychiatria je tak možné, že poškodený skutočne nevedel čo robí a obžalovaný ho podvodne vylákal k notárovi, kde podpísal zmluvu o predaji bytu v jeho vlastníctve, nevediac čo vlastne robí, resp. mysliac si, že mu obžalovaný vybavuje prácu.

Rovnako je však dosť dobre možné, že obžalovaný pod vplyvom alkoholu a svojej ľahkovážnej povahy vedel, že podpisuje zmluvu o predaji bytu obžalovanému a s týmto i súhlasil, avšak následky si dostatočne v tom momente neuvedomil. Následne si však mohol uvedomiť následky svojho konania, súc konfrontovaný so záväzkom prediť byt rodine K., a preto ako východisko z tejto situácie začal tvrdiť, že ho obžalovaný podvodom pripravil o byt.

Súd je tak konfrontovaný dvomi skupinami dôkazov, z ktorých vyplýva, že skutkový dej sa mohol stať tak, ako to popisuje poškodený, ale aj tak, ako to popisuje obžalovaný.

Vzhľadom na skutočnosť, že jediným usvedčujúcim dôkazom je výpoveď poškodeného, ktorý je však osobou mentálne retardovanou a depravovanou alkoholom, existujú vážne pochybnosti o vierohodnosti

jeho výpovede. Aj znalci napokon uviedli, že poškodený je schopný dosvedčiť "čokoľvek", záleží len na situácii a podmienkach.

Ak by teda k výpovedi poškodeného pristúpil ďalší vierohodný dôkaz, ktorý by bol schopný odstrániť dôvodné pochybnosti, stav dôkaznej núdze by mohol byť odstránený. V danom prípade tomu však tak nebolo a záver o vine obžalovaného je tak postavený výlučne na výpovedi poškodeného, ktorého vierohodnosť je značne znížená.

Podľa § 2 ods.4 Trestného poriadku každý, proti komu sa vedie trestné konanie sa považuje za nevinného, kým súd nevysloví právoplatným odsudzujúcim rozsudkom jeho vinu. V uvedenom ustanovení je upravená zásada prezumpcie neviny. Podľa nej nedokázaná vina ma rovnaký dôsledok a význam ako dokázaná nevina, a teda obvinený nie je povinný svoju nevinu dokazovať. Zo zásady prezumpcie neviny vyplývajú nasledovné pravidlá pri dokazovaní:

- in dubio pro reo (v pochybnostiach v prospech obvineného); ak zostanú dôvodné pochybnosti o skutkovej otázke, ktoré nemožno odstrániť vykonaním ďalších dostupných dôkazov, treba rozhodnúť v prospech obvineného, čomu zodpovedajú dôvody oslobodenia spod obžaloby, najmä dôvody uvedené v § 285 písm. a) a c),

- obvinenému musí byť vina preukázaná; obvinený nie je povinný dokazovať žiadnu skutočnosť, a to ani skutočnosť svedčiacu v jeho prospech; teda ak obvinený niektorú okolnosť nepoprie, nemožno z toho vyvodzovať záver, že táto okolnosť zodpovedá skutočnosti; rovnako ak obvinený k svojmu tvrdeniu nepredloží dôkazy, nemožno z toho vyvodiť záver, že také tvrdenie je nepravdivé; odsudzujúci rozsudok môže byť pritom vydaný len v prípade, ak nie sú žiadne dôvodné pochybnosti o vine obvineného, a v prípade, ak vina obvineného nie je preukázaná, musí byť obvinený oslobodený spod obžaloby podľa § 285 Tr. poriadku.

Sumarizujúc uvedené potom musí krajský súd uviesť, že v trestnom konaní neboli produkované také dôkazy, ktoré by jasne a bez akejkoľvek pochybnosti preukazovali vinu obžalovaného. Práve naopak, vzhľadom na výpoveď poškodeného ako jediného usvedčujúceho dôkazu a na osobnosť poškodeného, existujú dôvodné pochybnosti o tom, či obžalovaný žalovaný skutok spáchal. Tieto pochybnosti sa nepodarilo pritom rozptýliť ani vykonaným dokazovaním.

Na základe vyššie uvedených skutočností a citovaných zákonných ustanovení odvolací súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný riadny opravný prostriedok.